

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตบางเขน คณะวนศาสตร์ ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา

หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร 25540021103049
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ Doctor of Philosophy Program in Parks, Recreation, and Tourism

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว)
ชื่อย่อ ปร.ด. (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว)
ชื่อเต็ม Doctor of Philosophy (Parks, Recreation, and Tourism)
ชื่อย่อ Ph.D. (Parks, Recreation, and Tourism)

3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

แบบ 2.1 ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

4. รูปแบบของหลักสูตร

4.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาเอก

4.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.3 การรับเข้าศึกษา

รับทั้งนิสิตไทยและและนิสิตต่างชาติ

4.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

4.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

5. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

(1) อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ในสาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วนศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว เป็นต้น

(2) นักวิจัย

(3) นักวิชาการป่าไม้ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการนันทนาการและการท่องเที่ยว และนักวิชาการอิสระ หรือ ชื่อตำแหน่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

(4) ประกอบอาชีพอิสระ/นักธุรกิจ

6. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ภาคทฤษฎีจัดการเรียนการสอนในคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในส่วนของการศึกษาดูงาน และการวิจัย ดำเนินการทั้งในพื้นที่คุ้มครอง พื้นที่ธรรมชาติและชุมชนท้องถิ่นโดยรอบพื้นที่คุ้มครอง และในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หมวดที่ 2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

การปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว ในครั้งนี้ยึดถือปรัชญาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มุ่งมั่น ในการส่งเสริม เสาะแสวงหา และพัฒนาความรู้ให้เกิดความเจริญงอกงามทางภูมิปัญญา ที่เพียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรม และคุณธรรม ตลอดจนเป็นผู้ชี้นำทิศทาง สืบทอดเจตนารมณ์ที่ดีของสังคมเพื่อความคงอยู่ ความเจริญ และความเป็นอารยะของชาติ

1.2 ความสำคัญ

พื้นที่คุ้มครองเป็นแหล่งรวมของระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศ และนันทนาการฐานทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาเกือบสองทศวรรษ การพัฒนาองค์ความรู้ในระดับสูงเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องจึงมีความสำคัญ กอปรกับยังไม่มีสถาบันอุดมศึกษาอื่นภายในประเทศที่เปิดหลักสูตรระดับปริญญาเอกด้านการจัดการอุทยานหรือพื้นที่คุ้มครองโดยตรงและมีความเชื่อมโยงกับเรื่องของนันทนาการและการท่องเที่ยว ในขณะที่มีข้อมูลยืนยันชัดเจนว่าสถาบันการศึกษาชั้นนำด้านวนศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปอเมริกาเหนือซึ่งถือได้ว่าเป็นแม่แบบด้านการจัดการอุทยานในระดับโลก เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาเอกด้านนี้มาเป็นเวลานานหลายทศวรรษ ในปี พ.ศ. 2554 คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้รับอนุมัติ ให้เปิดหลักสูตรปริญญาเอกสาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และ การท่องเที่ยวขึ้น โดยหลักสูตรนี้เน้นการพัฒนาวิชาการที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงใน

สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์เกี่ยวกับพื้นที่คุ้มครอง นันทนาการ และการท่องเที่ยว กับศาสตร์อื่นๆ อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ และเพื่อให้หลักสูตรดังกล่าวนี้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างต่อเนื่อง คณะวนศาสตร์จึงขอทำการปรับปรุงหลักสูตรโดยยังคงเป้าหมายและจุดเน้นเดิม

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(1) เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ในระดับสูงในสาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว และมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และโลก

(2) เพื่อส่งเสริมให้มีการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาผลงานวิชาการในระดับสูงที่ทัดเทียมความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีสากล ในสาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว

(3) เพื่อตอบสนองนโยบายของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่จะให้มีการศึกษาในระดับสูงสุดภายในประเทศ

1.4 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว สาขาวิชาอื่น ๆ ในคณะวนศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากร เกษตรศาสตร์ ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จิตวิทยา การท่องเที่ยว หรือสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(3) มีคุณสมบัติตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตร แบบ 2.1

2.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

2.2 โครงสร้างหลักสูตร

ก. วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	
- สัมมนา		4 หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ		3 หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	5 หน่วยกิต
ข. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	

2.3 รายวิชา

ก. รายวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	
- สัมมนา	4 หน่วยกิต	
01308697	สัมมนา (Seminar)	1,1,1,1
- วิชาเอกบังคับ	3 หน่วยกิต	
01308691	เทคนิคการวิจัยขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการและการท่องเที่ยว (Advanced Research Techniques in Parks, Recreation, and Tourism)	3(2-3-6)
- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต	
	ให้นักศึกษาเลือกรายวิชาดังต่อไปนี้	
01308611	มนุษยมิติขั้นสูงสำหรับอุทยานและ พื้นที่นันทนาการ (Advanced Human Dimension for Parks and Recreation Areas)	2(2-0-4)
01308621	การวิเคราะห์ระบบพื้นที่คุ้มครอง (Protected Area System Analysis)	2(2-0-4)
01308631	ระบบและพลวัตการท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ (Nature Tourism System and Dynamic)	2(2-0-4)
01308632	การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism)	3(3-0-6)
01308633	การวิเคราะห์ผลกระทบการท่องเที่ยว (Tourism Impact Analysis)	3(3-0-6)

	01308693	การวิเคราะห์ขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการและการท่องเที่ยว (Advanced Analysis in Parks, Recreation, and Tourism)	3(3-0-6)
	01308696	เรื่องเฉพาะทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว (Selected Topics in Parks, Recreation, and Tourism)	1-3
ข. วิทยานิพนธ์		ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	
	01308699	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	1-36

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุทยาน
นันทนาการ และการท่องเที่ยว ประกอบด้วยเลข 8 หลัก มีความหมายดังนี้

เลขลำดับที่ 1-2 (01) หมายถึง วิทยาเขตบางเขน

เลขลำดับที่ 3-5 (308) หมายถึง สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว

เลขลำดับที่ 6 หมายถึง ระดับชั้นปี

เลขลำดับที่ 7 มีความหมายดังนี้

1	หมายถึง	กลุ่มวิชาพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา
อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว
2	หมายถึง	กลุ่มวิชาด้านอุทยานหรือพื้นที่คุ้มครอง
3	หมายถึง	กลุ่มวิชาด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว
9	หมายถึง	กลุ่มวิชาการวิจัย สัมมนา ปัญหาพิเศษ และ
วิทยานิพนธ์

เลขลำดับที่ 8 หมายถึง ลำดับวิชาในแต่ละกลุ่ม

2.4 แผนการศึกษา

	ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308691	เทคนิคการวิจัยขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว	3(2-3-6)
	วิชาเอกเลือก	<u>2(- -)</u>
	รวม	<u>5(4-3-10)</u>
	ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308697	สัมมนา	1
01308699	วิทยานิพนธ์	3
	วิชาเอกเลือก	<u>3(- -)</u>
	รวม	<u>7(- -)</u>
	ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308697	สัมมนา	1
01308699	วิทยานิพนธ์	<u>6</u>
	รวม	<u>7</u>
	ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308699	วิทยานิพนธ์	<u>9</u>
	รวม	<u>9</u>
	ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308697	สัมมนา	1
01308699	วิทยานิพนธ์	<u>9</u>
	รวม	<u>10</u>
	ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2	จำนวนหน่วยกิต (ชม.บรรยาย-ชม.ปฏิบัติการ-ชม.ศึกษาด้วยตนเอง)
01308697	สัมมนา	1
01308699	วิทยานิพนธ์	<u>9</u>
	รวม	<u>10</u>

2.5 คำอธิบายรายวิชา

01308611	มนุษยมิติขั้นสูงสำหรับอุทยานและพื้นที่นันทนาการ (Advanced Human Dimension for Parks and Recreation Areas) แนวคิดสากลเกี่ยวกับมนุษยมิติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะและพฤติกรรมของผู้ใช้อุทยานและพื้นที่นันทนาการ ทฤษฎีด้านมนุษยมิติสำหรับผู้ใช้อุทยานและพื้นที่นันทนาการ การออกแบบกรอบแนวคิดทางทฤษฎีและเครื่องมือด้านมนุษยมิติในการวิจัยทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว งานวิจัยขั้นสูงด้านมนุษยมิติในการจัดการอุทยานและพื้นที่นันทนาการ	2(2-0-4)
----------	---	----------

Universal concepts of human dimension in natural resource management. Characteristics and behaviors of park and recreation area users. Human dimension theories for park and recreation area users. Designing human dimension theoretical framework and tools for parks, recreation, and tourism research. Advanced human dimension research in park and recreation area management.

01308621 การวิเคราะห์ระบบพื้นที่คุ้มครอง 2(2-0-4)
(Protected Area System Analysis)

พัฒนาการของระบบพื้นที่คุ้มครอง แนวคิดและหลักการสากลในการจัดการพื้นที่คุ้มครอง แนวทางและเครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบพื้นที่คุ้มครองในระดับโลกและประเทศ เพื่อประสิทธิผลการจัดการ การประยุกต์แนวทางและเครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบพื้นที่คุ้มครอง มีการศึกษานอกสถานที่

Development of protected areas system. Universal concepts and principles of protected area management. Approaches and tools to analyze protected area systems at a global and national levels for management effectiveness. Applications of approaches and tools to analyze protected area system. Field trip required.

01308631 ระบบและพลวัตการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 2(2-0-4)
(Nature Tourism System and Dynamic)

พัฒนาการ โครงสร้าง และองค์ประกอบของระบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ พลวัตการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การวัด การคาดการณ์แนวโน้ม และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การวิจัยขั้นสูงด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

Development, structure and components of nature tourism system. Dynamic of nature tourism. Measuring, trend forecasting, planning and development for nature tourism. Advanced research in nature tourism.

- 01308632 การท่องเที่ยวโดยชุมชน 3(3-0-6)
(Community-based Tourism)
แบบจำลองความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ และการท่องเที่ยว เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน นวัตกรรมแนวคิดสำหรับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน กระบวนการพัฒนาและกรณีตัวอย่างการดำเนินการที่ดีของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีการศึกษานอกสถานที่ การจัดทำรายงานและนำเสนอผลงานต่อชุมชน
- Model of local communities, natural resources and tourism linkage for sustainable management of community-based tourism. Participatory Action Research (PAR) for community-based tourism. Innovative concepts for community-based tourism management. Development process and best practices of community-based tourism. Field trip required. Report preparation and community presentation.
- 01308633 การวิเคราะห์ผลกระทบการท่องเที่ยว 3(3-0-6)
(Tourism Impact Analysis)
หลักและแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบทางการท่องเที่ยว ประเภทและลักษณะเฉพาะของผลกระทบทางการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลกระทบทางการท่องเที่ยว การประเมิน ติดตามตรวจสอบและวางแผนการจัดการผลกระทบทางการท่องเที่ยว ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจในปัจจุบัน มีการศึกษานอกสถานที่
- Principles and concepts of tourism impact. Types and characteristics of tourism impacts. Analyzing factors influencing tourism impacts. Tourism impact assessment, monitoring, and management planning. Current tourism impact issues. Field trip required.
- 01308691 เทคนิคการวิจัยขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว 3(3-0-6)
(Advanced Research Techniques in Parks, Recreation, and Tourism)
ลักษณะงานวิจัยขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว การออกแบบงานวิจัยเชิงปริมาณและงานวิจัยเชิงคุณภาพ การจัดทำโครงร่างการวิจัย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผลและการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ผลการสรุปและการอภิปรายผลงานวิจัย การเขียนบทความและการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

Characteristics of advanced research in parks, recreation, and tourism.
Designing quantitative and qualitative research. Preparation of research proposal.
Information technology and computer application for data procession and
retrievals. Data analysis and research conclusion and discussion. Journal article
writing and publication.

- 01308693 การวิเคราะห์ขั้นสูงทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว 3(3-0-6)
(Advanced Analysis in Parks, Recreation, and Tourism)
เทคนิคการวิเคราะห์ด้านนิเวศวิทยาสำหรับการจัดการพื้นที่คุ้มครอง เทคนิคการ
วิเคราะห์พหุตัวแปรในงานวิจัยทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว เทคนิคการวิเคราะห์
โมเดลสมการโครงสร้าง เทคนิคการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจ
Ecological analysis techniques for protected area management.
Multivariate analysis techniques in parks, recreation, and tourism research.
Structural equation modeling techniques. Decision support system development
techniques.
- 01308696 เรื่องเฉพาะทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว 1-3
(Selected Topics in Parks, Recreation, and Tourism)
เรื่องเฉพาะทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว ในระดับปริญญาเอก หัวข้อ
เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละภาคการศึกษา
Selected topics in parks, recreation, and tourism at the doctoral degree
level. Topics are subject to change each semester.
- 01308697 สัมมนา 1
(Seminar)
การนำเสนอและอภิปรายหัวข้อที่น่าสนใจ ทางอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว
ในระดับปริญญาเอก
Presentation and discussion on interesting topics in parks, recreation, and
tourism at the doctoral degree level.

01308699

วิทยานิพนธ์

1-36

(Thesis)

วิจัยในระดับปริญญาเอก และเรียบเรียงเขียนเป็นวิทยานิพนธ์

Research at the doctoral degree level and compile into a thesis.